

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ

Кафедра фізичного виховання і спорту

«Теорія і методика викладання спортивних ігор (розділ футбол)»

Методичні матеріали до практичних занять з дисципліни

галузь знань А Освіта
спеціальність А7 Фізична культура і спорт
ОПП «Фізична культура і спорт»
Освітній рівень перший (бакалаврський)
Вид дисципліни обов'язкова
Факультет інтегрованих технологій і обладнання

Розробник: Гончаренко О.С. канд. пед. наук, доцент кафедри фізичного виховання і спорту

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фізичного виховання і спорту.
Протокол № 17 від 06.07.2025 р.

Краматорськ-Тернопіль 2025 р.

Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи початкового навчання техніці гри у футбол.

Футбол в системі фізичного виховання. Історія виникнення та розвитку футболу. Техніка та тактика гри у футбол. Методика навчання та вдосконалення техніки та тактики гри у футбол. Контроль фізичного стану та техніко-тактичної майстерності у футболі. Офіційні правила гри у футбол. Організація та проведення змагань з футболу. Аналіз техніки та методика початкового навчання пересуванням у футболі. Аналіз техніки та методика початкового навчання веденню м'яча внутрішньою частиною підйому. Аналіз техніки та методика початкового навчання веденню м'яча середньою частиною підйому. Аналіз техніки та методика початкового навчання веденню м'яча зовнішньою частиною підйому. Аналіз техніки та методика початкового навчання зупинки м'яча внутрішнім боком стопи. Аналіз техніки та методика початкового навчання зупинки м'яча підошвою. Аналіз техніки та методика початкового навчання зупинки м'яча грудьми. Аналіз техніки та методика початкового навчання удару по м'ячу внутрішнім боком стопи. Аналіз техніки та методика початкового навчання удару по м'ячу внутрішньою частиною підйому. Аналіз техніки та методика початкового навчання удару по м'ячу середньою частиною підйому. Аналіз техніки та методика початкового навчання удару по м'ячу зовнішньою частиною підйому. Аналіз техніки та методика початкового навчання удару по м'ячу головою. Аналіз техніки та методика початкового навчання фінту з забиранням м'яча назад. Аналіз техніки та методика початкового навчання фінту замах на удар. Аналіз техніки та методика початкового навчання фінту з переступанням. Аналіз техніки та методика початкового навчання основному відбору м'яча. Аналіз техніки та методика початкового навчання відбору м'яча поштовхом плеча. Аналіз техніки та методика початкового навчання техніки гри воротаря. Техніка ловіння м'яча. Техніка гри ногами. Техніка введення м'яча рукою.

Змістовий модуль 2. Теоретико-методичні основи початкового навчання тактиці гри у футбол.

Методика початкового навчання прикладним індивідуальним тактичним діям без м'яча (відкривання, відволікання уваги суперника). Методика початкового навчання індивідуальним тактичним діям з м'ячем (передачі, зупинки, ведення, обводки, удари по воротах). Методика початкового навчання груповим тактичним діям (закривання суперника, перехоплення, відбір, підстраховка). Методика початкового навчання груповим тактичним діям у фазах відбору і володіння м'ячем. Тактичні дії гравців різних амплуа. Методика початкового навчання командним тактичним діям.

Рекомендована література

Основна:

1. Бенгсбо, Єнс. Оборонна тактика у футболі: пер. з англ. / Єнс Бенгсбо, Біргер Пейтерсон. - К.: Олімп. літ., 2011. - 164 с.
2. Бенгсбо, Єнс. Наступальна тактика у футболі: пер. з англ. / Єнс Бенгсбо, Біргер Пейтерсон. - К.: Олімп. літ., 2012. - 176 с.
3. Вознюк, Т.В. Основи теорії та методики спортивного тренування. Навчальний посібник. / Т.В. Вознюк. – Вінниця: ФОП Корзун Д.Ю., 2016. – 240 с.
4. Зеленцов А. М., Лобановський В. В. Моделювання тренування у футболі. 2-ге вид. перероб. та дод. Київ: "Альтпрес", 1998. 216 с.
5. Історія чемпіонатів Європи з футболу / Т. А. Желдак. – Х. : Фоліо, 2016. – 395 с. – ISBN 617-7012-05-3
6. Келлер, В.С. Індивідуальне тренування футболіста / В.С. Келлер, В. В. Соломонко. – К.: Здоров'я, 1975. –78 с.
7. Костюкевич В.М. Побудова тренувальних занять у футболі. / В.М.Костюкевич – Вінниця: Планер, 2013 – 194 с.
8. Костюкевич, В. М. Теорія і методика викладання футболу: навчальний посібник. – 2-е вид. перероб. та доп. / В. М. Костюкевич, О. А. Перепелиця, С. А. Гудима, В. М. Поліщук; за заг. ред. В. М. Костюкевича. – Київ: КНТ, 2017 – 310 с.
9. Костюкевич, В.М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту): навчальний посібник / В. М. Костюкевич. – Вінниця: «Планер», 2014. – 616 с.
10. Костюкевич В.М. Управління тренувальним процесом футболістів у річному циклі підготовки: Монографія / В.М. Костюкевич. - Вінниця: Планер, 2006. - 683 с.
11. Лісенчук, Г. А. Управління підготовкою футболістів/Г. А. Лісенчук. - К.: Олімпійська література, 2003. - 271 с.
12. Платонов В. Н. Система підготовки спортсменів в олімпійському спорті. Загальна теорія та її практичні програми. / В. Н. Платонов. - К.: Олімпійська література, 2004. - 808 с.
13. Правила гри 2021/22. Міжнародна Рада футбольних асоціацій. Munstergasse 9, 8001 Zurich, Switzerland, 2021. – 231 с.
14. Пшибильський Войцех. Фізична підготовка футболістів високого класу: монографія/В. Пшибильський, В. С. Міщенко. - К.: Наук. світ, 2004. - 158 с.
15. Сіренко, Р. Р. Комплексний контроль працездатності юних футболістів: методика, оцінка та корекція / Р. Р. Сіренко. – К.: Федерація футболу України, ВКФ «Комбі ЛТД», 2006. – 116 с.

16. Соломонко, В. В. Футбол : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Соломонко, Г. А. Лісенчук, О. В. Соломонко. – 3-тє вид., перероб. і допов. – К.: Олімпійська література, 2014. – 304 с.
17. Франков, А. В. Футбол. – Харків: Фактор, 2009. – 192 с. ISBN 978-966-312-885
18. Футбол у школі : посіб. для вчителів і школярів / Соломонко В. В., Лісенчук Г. А., Соломонко О. В., Пилипенко В. О. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Навчальний друк , 2014. – 296 с.
19. Шамардін В. Н. Науково-методичне забезпечення підготовки футболістів високої кваліфікації. / В. Н. Шамардін. - К.: Науково-методичний (технічний) комітет Федерації футболу України, 2001. - 65 с.

Додаткова:

1. Веселовський А.П. Спортивні ігри з методикою навчання/– Дрогобич: Редакційно – видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2008. – 216 с.
2. Воронова В. І. Психологія спорту: навч. посібник / В. І. Воронова. – К.: Олімпійська література, 2007. – 298 с.
3. Іваніцький Р. Б., Бичук І. О., Бичук О. І., Швай О. Д., Герасимюк П. П. Основи навчання гри у футзал: метод. рекомендації. Луцьк, 2023. – 54 с.
4. Кособуцький Ю. Ф., Григорович О. С., Пасевич А. М. Міні-футбол. Тактичні дії в нападі Рівне : НУВГП, 2018. – 33 с.
5. Український "мундіаль" / Ю. В. Бондар. – Т.: Навч. книга - Богдан, 2013. – 544 с.

Електронні ресурси з дисципліни

1. https://uk.wikipedia.org/wiki/Футбол_в_Україні
2. https://uk.wikipedia.org/wiki/Чемпіонат_світу_з_футболу
3. https://uk.wikipedia.org/wiki/Чемпіонат_Європи_з_футболу
4. <https://uaf.ua>
5. <http://www.dgma.donetsk.ua/metod/fizvosp/ФВ%20Ермоленко%20А.В..pdf>